

[Hartling.]

syvende og sidst er afbryderknappen. Hvis man ikke vil høre det, kan man jo lade være, og hvis vi sørger for en god statsradio, hvem skulle det så kunne genere, at en privat styret radio spiller grammofonplader time efter time?

Det siger sig selv, at der må gælde visse anstændighedsregler og ansvarsregler, svarende til dem, der gælder f. eks. for pressen. Man udgiver tryksager under ansvar, og friheden til at udsende i radioen må selvfølgelig også være under ansvar. Vi sætter altså et spørgsmålstejn ved eneretsbestemmelsen, og kan der ikke gives gode argumenter for at bevare den, vil vi foreslå den ophævet.

Endelig kan der være grund til at pege på det principielle spørgsmål, om fjernsynet og radioen skal høre sammen. Med den udvikling, som fjernsynet gennemløber, er det selvfølgelig sandsynligt, at meget vil se anderledes ud om nogle år; når nabolandenes fjernsyn bliver udbygget, opstår der også nærliggende problemer, f. eks. om adgangen til at bringe reklame i fjernsynet. Men som sagen ligger i dag, med den forholdsvis korte sendetid, med den fælles administration, som i øjeblikket synes mest praktisk, er vi stemt for at følge lovforslaget på dette punkt indtil videre.

Ud fra de nævnte principielle synspunkter er vi fra venstres side villige til at deltage i et udvalgsarbejde på grundlag af det her foreliggende lovforslag.

Hanne Budtz: Når der skal lovgives om radioen, kommer mangfoldige interesser til orde, og det er ikke mærkeligt. Radioen er enestående som kontaktmiddel. Ord og toner trænger igennem den ind i hvert eneste dansk hjem i mange af døgnets timer. Derfor kan radioen heller ikke sammenlignes med nogen som helst anden institution, hverken med et landsteater, et dagblad eller et departement af et ministerium. Radioen befordrer oplysninger, underholdning, nyheder, og radioen virker og påvirker; og netop fordi den er overordentlig som virkemiddel, er det afgørende at finde den rette form for anvendelsen af den. Man siger, den er opinionsdannende. Naturligvis er der ingen, der kan dokumentere, i hvilket omfang den er det; men man kan

undertiden på en pudsigt måde dokumentere det på en mere materiel måde. Har der i et foredrag været omtalt en bog, vil den omgående være udlånt fra samtlige landets biblioteker og efterspurgt hos boghandlerne. Har der i en praktisk opskrift været nævnt en fisk, en grønsag, vil den pågældende vare meget hurtigt være efterspurgt hos samtlige landets handlende. Det er dog et lille bevis på, hvordan det virker, da man ikke kan dokumentere dette opinionsdannende begreb.

Der er megen kritik omkring radioen og dens ledelse, således som der må og skal være mulighed for. Der er også meget af kritikken, der er begrundet i uvidenhed om de daglige arbejdsforhold, og lad os se i øjnene, at lige meget hvilket resultat folketinget her vil komme til, vil der fortsat være kritik. Der vil altid være nogle, som mener, at deres opfattelse er den mest rigtige.

Radioen er ung, og den er i sin levetid vokset til at omfatte fjernsynet, vokset til at skulle svare til store krav, teknisk, administrativt og udsendelsesmæssigt. At en institution så hurtigt bliver mægtig med et stort personale, kan godt give voksværk. Det er ikke let at skabe administrative traditioner, og på grund af arbejdets særlige, ofte journalistisk prægede og absolut krævende karakter sker der hyppigt personaleskifte. Dette har også været tilfældet med dygtige ledere af afdelingerne, og man forstår godt, at de pågældende kan føle trang til at ombytte mikrofonen, selv om denne kontakter millioner af lyttere, med den direkte menneskelige kontakt, men det er ikke gunstigt for en harmonisk udvikling og opbygning af en ret ny institution.

At radioen også i andre lande har stået famlende og uden traditioner, viser den vidt forskellige opbygning i alle Europas lande; at den er særegen i sit virke, giver til følge, at nationale ejendommeligheder som flersprogethed, religionsforskelle, landets geografiske udstrækning og så videre har præget og forskelliggjort hvert lands radio, så at man ikke kan pege på nogen andre systemer og sige: dette her ville lige være noget for os i Danmark.

Når radioen nu har nået en sådan alder, som den har, og der har været rejst så mange forskelligartede forslag til ændringer, at vi efter et kommissionsarbejde kan behandle